

Ohlédnutí za akcí Šancefest 2022

V sobotu 23.7. Velká šance ožila jedinečným kulturním a historickým festivalem. Počasí bylo skvělé, nálada ještě lepší a my moc děkujeme všem, kdo se na přípravě a realizaci podíleli a všem, kdo na Velkou šanci přišli. Těšíme se na další ročník!

Obec ocenila významné osobnosti

Na akci Šancefest 2022 byla slavnostně předána další ocenění „Významná osobnost obce Mosty u Jablunkova“. Oceněni byli Bronislav Kufa, PhDr. Jan Kufa a Augustin Martynek.

Bronislav Kufa

Poděkování in memoriam za pomoc při budování a provozování lyžařských vleků, za přípravu veškerých lyžařských závodů (sokolské, Beskydská lyže, Zjazd Gwiazdzy), za organizování turistických, lyžařských a cyklistických akcí. Za pomoc při znovuvybudování vyhořelé chaty Skalka, za aktivní zapojování se do kulturního a společenského dění v obci, za pomoc při opravách kostela sv. Hedviky. Za dobrosrdečnost, svědomitost, laskavost.

PhDr. Jan Kufa

Poděkování in memoriam za aktivní činnost ve výboru MS PZKO Mosty u Jablunkova, v zastupitelstvu obce, v Macierzy Szkolnej a Školské radě při PZŠ. Za založení volejbalového klubu rodičů, učitelů a přátel školy. Za působení v „Sekcji Ludoznawczej“ při HV PZKO, kde byl spoluautorem připravovaných a vydávaných publikací zabývajících se regionem, za sepsání a vydání sbírky písní „Kozubiański Śpiwniczek“. Za spoluzaložení sdružení „Beskid Czerchlany“, za vedení tematických výletů „Šance a okolí“. Za přátelskost, srdečnost, vstřícnost.

Augustin Martynek

Poděkování in memoriam za aktivní činnost v TJ Sokol Mosty u Jablunkova, za práci s mládeží, za spoluzaložení turistického oddílu, za společné zájezdy do Vysokých Tater, Roháčů, Krkonoš a sousedního Polska. Za pomoc při budování přístavby sokolovny a při modernizaci lyžařského areálu. Za práci v zastupitelstvu obce, za práci místostarosty a v pozdějších letech starosty obce. Za pomoc při obnově vyhořelé chaty Skalka, za vedení Spolku Skalka Mosty u Jablunkova, z.s. Za velkorysost, ohleduplnost a vstřícnost.

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

BLAHOPŘEJEME SKŁADAMY ŻYCZENIA

**Blahopřejeme občanům,
kteří se v srpnu 2022 dožívají
životního jubilea:**

94 let:

Kopecký Václav

92 let:

Seifert Alois

80 let:

Gawłowska Kristina

Chýlková Štěpánka

Zlatá svatba

50 let společného života:

Alois a Milada Kohutovi

**Přejeme hodně zdraví
a osobní pohody!**

Slavnostní odhalení pamětní tabule vojákům

Na mosteckém nádraží proběhne v úterý 23. srpna v 10:00 slavnostní odhalení pamětní desky vojákům 4. podhalanského střeleckého pluku polské armády a příslušníkům pohraniční stráže.

Připomeňme si, k čemu tenkrát došlo: Adolf Hitler plánoval útok na Polsko už 26. srpna 1939 v 4:30 ráno, na poslední chvíli ho však odvolal v obavách z akcí, které by mohli Britové po německém napadení Polska podniknout. Britský ministr zahraničí lord Halifax a polský velvyslanec ve Velké Británii hrabě Edward Raczyński totiž v pátek 25. 8. 1939 podepsali v Londýně smlouvu o vzájemné pomoci. Na několika málo místech se však nepodařilo zastavit malé úderné jednotky, jejichž akce měly hlavnímu útoku předcházet. A tak došlo k tomu, že v noci z 25. na 26. srpna 1939 v Mostech u Jablunkova polští vojáci a příslušníci pohraniční stráže svedli boj proti nacistické diverzní jednotce za účelem obrany tunelu a železniční stanice v Jablunkovském průsmyku. Ráno 1. září 1939 polští ženisté odstřelili železniční tunel a tím znemožnili jeho využití německou armádou v době agrese vůči Polsku.

OÚ Mosty u Jablunkova

PODĚKOVÁNÍ

Vedení obce Mosty u Jablunkova děkuje ředitelce polské školy paní Maryli Hlávka - Kraině, celému pedagogickému sboru a pracovníkům školy za dosavadní obětavou práci, kterou odvedli při vzdělávání mosteckých žáků, za nespočet akcí, které pro

ně připravili, za organizaci projektů a mimoškolních aktivit.

Přejeme všem hodně zdraví a štěstí v profesním i osobním životě.

*Ing. Ondřej Niedoba, starosta obce
Martin Procházka, místostarosta obce*

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Slamník Fest vol. 3

Slamník Fest vol. 3 se uskutečnil za spolupráce obce Mosty u Jablunkova poslední sobotu v červnu na tradičním místě venkovního areálu u Hospůdky Slamník v Mostech u Jablunkova. Na pódiu se představilo pět kapel. Pro děti byly připraveny různé atrakce. Nechybělo ani bohaté občerstvení a dobré pití.

Rockeři z Mostů u Jablunkova rozhodně nestáli stranou, když se jednalo o to, podat někomu pomocnou ruku. Veškerý výtěžek z dobrovolného vstupného putoval na pomoc hendikepovanému Eriku Byrtusovi.

Děkujeme všem za hojnou účast a budeme se těšit na další ročníky.

Petra Wolná

Michal Bog ©

Ohlédnutí za akcí Šancefest 2022 - pokračování

Soutěž O nejlepší guláš Šancmajstra

Cena odborné poroty:

Milošovský guláš - Športové
a kulturné centrum Milošová

Cena veřejnosti:

1. Svrčinovský variuš
- Hasiči Svrčinovec,
2. Milošovský guláš - ŠaKC Milošová,
3. Školní Gulášek - Učitel team

GOTIC, příspěvková organizace informuje

www.gotic.cz, www.opevneni-sance.cz, <http://naseknihovna.cz/mostyujablunkova>

GOROLSKÉ TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Tradice a řemesla v dřevěnce

Máte rádi naše Gorolské dny s řemeslem v Dřevěnce? Tak si poznačte termíny těch srpnových a přijďte si užít dny plné tvoření, řemesel, regionálních produktů a hlavně pohody!

11. 8. - Život kováře a mlynáře

Zajímavosti o chovu koní, ukázky podkování. Zpracování obilí od zrnka na klasu po výrobu housky a chleba. Chcete vědět, na čem se kdysi spalo, jak se kosí tráva a suší seno? To a mnohem víc si dokonce sami vyzkoušíte.

25. 8. - Medový den

Ukázka včelařského nářadí s výkladem, povídání o chovu včel a o brtnictví. Výroba medových bonbónů, svíček z voskových plátů aj. suvenýrů. Prodej medu od regionálních včelařů.

Gutský kostel ve vzpomínkách

Výstava o gutském kostele je v dřevěnce instalována až do 16. září. Během Gorolských dnů s řemeslem můžete přijít diskutovat se dvěma zajímavými osobnostmi našeho regionu. Ve čtvrtek 11. 8. s panem Miroslavem Lyskem a 25. 8. s panem Břetislavem Boháčem, pro které jsou dřevěné kostely, dřevěná architektura a turistika za dřevěnou architekturou v Beskydech srdeční záležitostí a rádi si s vámi o nich budou povídat.

Letní kino i v druhé půlce prázdnin

Přijďte si užít další promítání letního kina. Na hřišti u Komunitního centra zveme už od 18:00 hodin. Přijďte, dejte si grilovanou specialitu a něco dobrého na občerstvení a naładte se na sledování filmu. Protože v červenci nepřálo počasí, přesunuli jsme jedno na začátek září.

Sobota 13. 8. v 21:00

KDYBY RADŠI HOŘELO

Pátek 2. 9. v 20:00

VYŠEHRAD: FYLM

Zkvalitňování služeb infocentra je prioritou

Naše informační centrum získalo letos dotaci na projekt Zkvalitňování služeb TIC Mosty u Jablunkova č. 00986/2022/RRC z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Cílem projektu je další zlepšení služeb našeho infocentra prostřednictvím nových informačních materiálů v podobě tržacích map, letáků o nabídce akcí pro návštěvníky Mostů u Jablunkova v letní sezóně a aktualizace cizojazyčných mutací webu či vytvoření webové platformy pro soutěže. Snažíme se vzdělávat pracovníky, aby poskytovali kvalitní služby a také podporovat elektromobilitu. Díky dotaci můžeme např. také provozovat půjčovnu elektrokol - máme k dispozici treková, horská i městská kola. K zapůjčení elektrokola budete potřebovat dva doklady s fotografií a pět tisíc na kauci. Prosíme Vás, abyste si elektrokola předem rezervovali: 558 341 586, 603 825 226. Další podmínky najdete na našem webu. Půjčte si elektrokolo a poznávejte region.

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM OPEVNĚNÍ ŠANCE

Život v posádce na Velké šanci v různých historických obdobích

Na Velké šanci, přímo v opevnění jsme v červnu zahájili malou sérii historických ukázek života posádky. Začali jsme ukázkami života posádky za 30leté války a nyní Vás čekají ještě dvě. Nejdříve nakoukneme do doby napoleonských válek (20. 8.) a na závěr se seznámíme s rakouským dělostřelectvem z druhé poloviny 18. století (3. 9.). Tady je malá ochutnávka, na co se můžete těšit a také okénko do historie.

Na Velké šanci v době napoleonských válek

V době napoleonských válek tvořily Jablunkovské šance součást zabezpečení hranice proti Varšavskému knížectví existujícímu pod protektorátem napoleonské Francie. V roce 1809 vypukla právě mezi Varšavským knížectvím a Rakouskem krátká válka. V souvislosti s tímto konfliktem byla v letech 1808-1810 realizována poslední velká rekonstrukce Velké šance. Zbytky/obrysy budov, které vznikly v rámci této přestavby můžeme dodnes na Velké šanci vidět.

V sobotu 20. 8. od 10:00 do 15:00 uvidí návštěvníci na Velké šanci rekonstrukci života posádky - voltizérské rotty francouzského „8. pluku řadové pěchoty“ z tohoto období.

Trocha historie: v roce 1804 dostal pluk nové standarty přímo od císaře Napoleona. Jsou založeny rotty voltizérů sestavované z mužů, vysokých nejméně čtyři stopy jedenáct palců a vyzbrojených dragounskými puškami.

Rakouské dělostřelectvo ve 2. polovině 18. století

První primitivní palné zbraně v Evropě známe z první čtvrtiny 14. století. V rozsáhlých válečných taženích od sklonku 15. století až po třicetiletou válku v 17. století začalo dělostřelectvo vystupovat jako zvláštní druh vojska. Děla byla zpočátku těžkopádná v přepravě. Byla dopravována na bojiště koňskými potahy. A k dělostřelectvu patřila znalost balistiky, vědy o pohybu a účinku střel.

V sobotu 3. 9. od 10:00 do 15:00 uvidíte na Velké šanci právě šestiliberní kanón v akci.

Trocha historie: bitva u Kolína 18. června 1757 byla asi poslední šancí, jak zabránit anexi českých zemí Pruským královstvím. O vítězství se zasloužili i rakouští dělostřelci, kteří u Kolína projevili svou sílu. Zástupcem této reformy dělostřelectva je rakouský model 1786 šestiliberní kanón s max. dostřelem 1500 metrů.

Komentované prohlídky opevnění

Také na 2. polovinu prázdnin máme pro všechny zájemce o historii připraveny komentované prohlídky v opevnění Velké šance. Sraz účastníků je vždy v Návštěvnickém centru opevnění šance. Účastníci se zde dozví, co to byla Velká šance a celý systém opevnění Jablunkovské šance na historické Slezsko-Uherské hranici, proč zde byla postavena. Získá spoustu zajímavých informací o pevnosti a posádce. Např. se „seznámí“ s Vybranci, kteří v opevnění sloužili. Vše bude doplněno animovanou projekcí. Následně bude skupina provedena pevností Velká šance s poukázáním na místa, resp. obrysy, kde stály jednotlivé objekty a další pevnosti a reduty Jablunkovských šancí v okolí.

Termíny komentovaných prohlídek: 2.8., 16.8. a 30.8. v 9:30

Pro účast na komentované prohlídce nabízíme registraci prostřednictvím e-mailu nc@gotic.cz. Počet účastníků je max. 25 osob, při větším zájmu dostanou přednost registrovaní zájemci.

ŠKOLY

JAK MINĄŁ ROK W NASZEJ SZKOLE

Ubiegły rok szkolny 2021/ 2022 był niestety ostatnim rokiem szkolnym.

Nasi uczniowie wzięli udział w następujących konkursach:

- KONKURS CZYTELNICZY - udział wzięli wszyscy uczniowie, wyróżnione zostały **Adrianka Kohut** (kl. 2.) oraz **Krysia Prokeš** (kl. 1.)
- KONKURS PLASTYCZNY:
„Vícejazyčnost je bohatství“ - wygraliśmy 1. miejsce za pracę zbiorową w całopanstwowym konkursie i odebraliśmy nagrodę w Pradze w Domu Europejskim
- „Dekoracja wielkanocna“ - organizowany przez Gotic - pracę wysłały wszystkie dzieci, Sofia Bílik zyskała 1. miejsce, Johana Samiec - 3. miejsce
- KONKURS ŚPIEWACZY „Zpěváček“ - reprezentowała nas **Adrianka Kohut** z klasy 2 i zajęła **3. miejsce**
- MISTRZOSTWA POLSKICH SZKÓŁ W PŁYWANIU - reprezentowały nas uczennice klasy piątej **Johana Samiec i Sofia Bílik**
- całorocznie przebiegał zbiór makulatury, w którym udało nam się zebrać **860 kg** (95,5 kg na ucznia)

Oprócz tych kilku konkursów zdążyliśmy zrealizować wiele dni projektowych i innych imprez:

Ćwiczenie w przyrodzie - Grzybobranie, 9. 9. 21
 Święto pieczonego ziemniaka - pieczenie ziemniaków, 27. 9. 21
 Ekskursja do Archeoparku Kocobędz, 6. 10. 21
 Szkolny konkurs śpiewaczy „SUPERSTAR“, 7. 10. 21
 Święto Zmarłych, Zaduszki - zapalanie zniczy na cmentarzu, 1. 11. 21

Święto Niepodległości - dzień projektowy w bibliotece, 11. 11. 21

Dzień Pluszowego Misia, 25. 11. 21
 Andrzejkowe Wróżby, 30. 11. 21
 Odwiedziny Mikołaja razem z Przedszkolem, 6. 12. 21
 Pieczenie i ozdabianie pierniczek, 8. 12. 21
 Koncert wigilijny w kościele, 18. 12. 21
 Dzień Babci i Dziadka, 2. 2. 22
 Dzień projektowy - Wiosna, 23. 3. 22
 Dzień otwartych drzwi dla przedszkolaków, 28. 3. 22
 Dzień projektowy - Wielkanoc -tradycje i zwyczaje, 13. 4. 22
 Dzień Ziemi -projekt - zbieranie śmieci po okolicy, 20. 4. 22
 Dzień Flagi, Święto Konstytucji 3 maja, 2.-3. 5. 22
 Dzień Ziemi - Lasek Miejski w Jabłonkowie, 20. 5. 22
 Dzień Dziecka - wycieczka pociągiem do Brna, 1. 6. 22
 Dzień otwartych drzwi ZUŠ, 3. 6. 22
 Konkurs krzyżówek w bibliotece, 8. 6. 22
 Wycieczka szkolna - Macocha, 13. 6. 22
 Ekskursja do firmy Vitalplast, 15. 6. 22
 Wycieczka turystyczna do Łomnej + bowling, 29. 6. 22

Tą drogą chcę serdecznie podziękować wszystkim pedagogom i pracownikom szkolnym za długoletnią współpracę, ofiarność i poświęcenie, z jakim pracowali w naszej szkole, dziękuję rodzicom naszych uczniów, zarządowi Macierzy Szkolnej na czele z Tadkiem Kohutem, pani bibliotekarce i przewodniczącej Rady Szkoły pani Jadzi Onderek oraz wszystkim absolwentom i sympatykom naszej placówki, którzy wiedzą, że pracowaliśmy zawsze w dobrej wierze i z sercem na dłoni, którzy stali, stoją i będą stać po naszej stronie mimo wszystko.

Mgr. Maryla Hlávka Kraina
dyrektorka szkoły

PRZEDSZKOLE - DRUGIM DOMEM

Przedszkole staje się drugim bardzo ważnym miejscem w życiu dzieci. Tutaj bawią się, nawiązują przyjaźnie i wielu rzeczy się uczą. My staramy się wspierać dzieci i jak najbardziej im pomagać. Dbamy o wszechstronny, prawidłowy rozwój każdego z nich.

W roku szkolnym 2021/2022 liczyło nasze przedszkole 22 dzieci. Z dziećmi podczas roku pracowały panie nauczycielki Bc. Renata Baron, Bc. Katarzyna Pustowka, Janka Goryl, Mgr. Natalie Morcinek i asystent szkolny, pani Basia Bocek.

W tym roku skupiliśmy się na edukacji przyrodniczo-ekologicznej, która jest tak ważna i potrzebna. Dzięki niej kształtujemy podstawowe zasady ochrony środowiska naturalnego.

Chcemy, by dzieci zbliżyły się do przyrody i wyrosły z nich „Przyjaciele Ziemi“. Dzieci więc mają codzienny kontakt z naturą na spacerkach po okolicy, pobliskim lesie, pracując w kąci przyrodniczym, w ogrodzie na grządkach, uczestnicząc w przeróżnych akcjach ekologicznych i wycieczkach, jak na przykład: „Królestwo Misia“ w centrum URSUS w Łomnej Dolnej (projekt ten zafinansował MAP Jabłonek). Uczciliśmy „Dzień Drzewa“ w naszym lesie (20. 10.) i „Dzień Ziemi“ (22.4). Sprzątaliśmy okolice przedszkola, segregowaliśmy śmiecie, zaś 20. 5. wyjechaliśmy do Lasku Miejskiego w Jabłonkowie na wielką imprezę ekologiczną przygotowaną przez Urząd Miejski.

Bardzo ważnym elementem w wychowaniu dziecka jest kształtowanie postawy przyszłego czytelnika. Najlepszym źródłem wiedzy jest w okresie przedszkolnym książka.

Zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest wybór książki-trzeba wydobyć z nich wartości wychowawcze, które dotyczą poprawnego zachowania się. I tutaj zawsze możemy liczyć na miłe panie bibliotekarki z mosteckiej biblioteki, które przygotowują dla naszych pociech bardzo ciekawe dopolednia z książką. A więc we wrześniu wysłuchaliśmy bajki z morałem „Jak zajączek szukał drogi do domu”, w styczniu „Opowieść o Józefie i Maryi” a w marcu bajkę „O Czerwonym Kapturku” J. Brzechwy. W czerwcu wyjechaliśmy do Teatru w Cz.Cieszynie na spektakl „O trzech królewnach i trzygłowym smoku” w wykonaniu Teatru Lalek „Bajka”.

W przedszkolu kładziemy akcent na rozwijanie emocjonalnego stosunku do literatury, toteż codziennie czytamy, rozwijamy aktywność językową poprzez ćwiczenia logopedyczne i uczymy się wierszy i piosenek. A jak nam się udaje, można obserwować i sprawdzać na występach kulturalnych. Dzieci w tym roku pokazały swoje umiejętności na Występie Adwentowym w Kościele Św. Jadwigi (19. 12.), Występie Wielkanocnym w Domu PZKO (12. 4.) i na Świącie Rodziny w przedszkolu (13. 5.). Starszaki powitały nowonarodzone mosteckie dzieci, a Filipek Trombik reprezentował nasze przedszkole w „Przeglądzie Recytacji Przedszkoli w Cz. Cieszynie (24. 11.).

Zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest rozwój sprawności manualnej w wieku przedszkolnym, więc staramy się wzbogacać codzienne zajęcia o nietypowe czynności, jak na przykład gimnastyka paluszkowa, pieczenie szarlotki, pierniczków i baranka. Zaplanowaliśmy także Dni Projekto-

we – „Mały Rzemieślnik” w DDM Jabłonków (13. 10. i 25. 5.), „Mała technická univerzita” (22. 10.) oraz „Warsztaty Lego” w Inscrafie w Cz. Cieszynie (20. 6.).

Rok szkolny dobiegł końca, więc pragnę gorąco podziękować Macierzy Szkolnej za pomoc i wsparcie finansowe przy organizacji imprez, jak na przykład „Święto Pieczonego Ziemniaka” (27. 9.), „Odwiedziny Św. Mikołaja” (6. 12.), „Balik Maskowy” (1. 3.), „Śladami Zajączka Wielkanocnego” (13. 4.), „Festyn Ogrodowy” (28. 5.), „Przygody Bolka i Lolka” w kinie Jabłonków (1. 6.), „Zakończenie Roku Szkolnego i Pożegnanie Starszaków” w ogródku przedszkolnym (30. 6.).

Podziękowania należą się także firmie „Vitalplast” za ufundowanie zabawek na Festyn Ogrodowy.

Dziękuję Urzędowi Gminnemu w Mostach za współfinansowanie autokaru na wycieczkę do ZOO w Ostrawie (6. 6.).

Dziękuję pracownikom Usług Technicznych na czele z p. R. Szotkowskim za pomoc przy przeprowadzkach.

Z przykrością i wielkim bólem w sercu żegnamy się z naszą ukochaną Polską Szkołą Podstawową w Mostach na czele z Panią Dyrektorką Marylką Hlávka Krainą, jak również z całym Gronem Pedagogicznym. Dziękujemy za ogrom pracy, współpracę i wsparcie, za wiele miło przeżytych chwil.

Ukochana szkoło, na zawsze pozostaniesz w naszych sercach...

*Kierownik przedszkola,
Renata Baron*

U Gawlasů na Šurě

Vzpomínky Ladislava Gavlase a jeho příbuzných

Mám velkou radost, že redakce Zpravodaje mosteckého vyhlásila rubriku „Vzpomínky na staré časy“ s velmi prospěšnou výzvou, aby pamětníci „starých časů“ zasílali do ní své vzpomínky. Je důležité, aby mladé generace znaly historii své obce. Bohužel se setkávám s tím, že mnozí ji neznají a někteří dokonce ani znát nechtějí. Mám rovněž velkou radost, že spolu s paní Halinou Niedoba a panem Antoni Szkanderou jsme měli v minulém roce možnost zaznamenat v rámci organizace Post Belum naše vzpomínky v jejich celostátní relaci „Paměť národa“.

Na Šurě, v č. p. 27, žije podle prvotní matriky vedené tehdy ještě v kostele v Jablunkově, již více než 350 let prastarý rod Gawlasů. Můj tatínek Pavel se tam narodil v r. 1901 ve starobylé dřevěnce staré kolem 200 let. Po II. světové válce strýc Antonín vedle ní postavil nový rodinný dům č. p. 552. Dřevěnka, pro její zchátralost, nemohla být rozebrána a odvezena do skanzenu v Rožnově.

Tatinkův otec, **Paweł Gawlas**, můj děda, se tam, v 8. doložené generaci, narodil v r. 1870, jako třetí ze sedmi sourozenců. Zemřel v r. 1940. Ve věku 24 let se oženil s mou babičkou, 17letou **Mariannou Kufa** (*1877) z Kiczory (Kičery). Spolu měli 11 dětí. Smutné je, že 2 děti zemřely v prvním roce jejich života a obě se narodily na Nový rok, tj. 1. ledna. Babička zemřela v r. 1961. I když byl děda Polák, tak křestní jména jejich některých dětí jsou v matrice uvedena v německém znění, dle tehdejší úřední řeči.

Jozef (*1897),
velkou část svého života pracoval v zemědělství. 2x byl za živobytím v Argentině (+1966),

Frantz (*1898),
pracoval jako dělník na dráze v žele-
zárnách v Třinci (+1977).

Paul (* 1901),
můj otec, pracoval jako smluvní dělník
u krumpáče u ČSD (+1978).

Johann (* 1903),
jako zedník pracoval u ČSD, údajně
i na stavbě druhého tunelu v Mostech.
spolu s italskými tuneláři (+1982),

Simon (*1905),
nikdy se neoženil a až do své smrti pra-
coval na rodném gruntu (+1965),

Adam (*1. 1. 1908),
zemřel jako dítě 25. 9. 1908,

Marianna (*1909),
vdala se do Bocanovic a pracovala na
jejich hospodářství (+1983),

Anton (*1912),
před II. světovou válkou policista a po
ní dělník v Třineckých železárnách
(+1996).

Anna (* 1914),
nikdy se neprovdala a až do své smrti
pracovala na rodném gruntě (+1984),

Franciska (*1. 1. 1919),
zemřela jako dítě 12. 12. 1919.

Alois (*1922),
před II. světovou válkou student gym-
názia, v r. 1945 padnul ve wehrmachtu.

Babičce se první dítě narodilo v jejich 20 letech a poslední, jedenácté ve 45 letech jejího života. Je to hrozné, ale tak to tehdy bývalo. Přesto však, přes tu strašnou dřinu na gruntě a s tolika dětmi, svého manžela, mého dědu přežila o 21 let. Děda, přestože měl jen základní vzdělání, byl velmi uvědomělý. Své dva nejmladší syny dal ke studiu na polské gymnázium. O otci a strejdovi Antonínovi a Aloisovi jsem ve zpravodaji a v publikaci „Čest jejich památce“ již psal. Pozornost si zaslouží i nejstarší strýc Jozef. V mládí pracoval na rodném gruntě. Po vzniku I. ČSR si odsloužil základní vojenskou službu v čs. armádě. Po jejím ukončení se v r. 1922 přičlenil ke vdově se dvěma dcerami, paní Ewě Szkanderové, rozené Kawulokové (*1882) na Velkou Louku. Je již také zmiňována ve „Vzpomínkách na staré časy“ v mosteckém zpravodaji č. 5/22. Od Jozefa byla o hodně let starší. V r. 1923 se jim narodila dcera Terezie. Ve druhé polovině 30. let se rozvedli. Josef odešel zpět na grunt Gawlasových na Šurou a rovněž 2× byl za živobytím v Argentině. Za II. světové války musel narukovat do wehrmachtu na západní frontu. Dostal se do anglického zajetí

a po ukončení války tam pracoval. Po návratu navštívil svou ex manželku a dcery na Velké Louce a jako velkou atrakci jim donesl tehdy tady neznámé žvýkačky. V Anglii si vydělal hodně peněz, o které přišel při měnové reformě v r. 1953. Následně bydlel a pracoval v zemědělském hospodářství v klášteře u Alžbětinek v Jablunkově, kde také zemřel. Paní Ewa, jeho bývala manželka, se dožila 96 let a přežila ho o 12 roků. Strýc Jan (Johann) si vzal za ženu Annu Podeszwovou (od Dragóna). Při biřmování přijala své druhé jméno Magdaléna, a tak byla až do své smrti nazývána. Narodila se v USA v Pittsburghu, když tam její maminka Ewa přijela za svým manželem, který tam odjel za živobytím. Vrátil se, ale zanedlouho zemřel. Paní Ewa pak bydlela ve vedlejší chalupě „U Valkuloka“, a proto se jí říkalo Valkuločka. Úplně na konci II. světové války tady paní Ewa měla velmi dramatický zážitek. Vojáci Rudé armády se v Německu dopouštěli násilí i na ženách a Mosty v té době v Reichu byly. Před příchodem rudoarmějců paní Ewa mladé ženy z obou dvorů pomohla ukrýt ve stodolách hluboko pod senem. Skupina vojáků je i u nich hledala. Dokonce bajonety propíchovali to seno, bohudík neúspěšně. Paní Ewa je přesvědčovala, že tam žádné mladé ženy nejsou, a že tam je jen ona stará žena. Nechtěli jí to věřit, přesto je však jeden voják přesvědčoval, ať toho nechají a jdou pryč. Došlo k hádce a zřejmě v alkoholu ho jejich velitel zastřelil, nechal ho tam ležet a odešli pryč. Po jejich odchodu paní Ewa tohoto mladého, zabitého rudoarmějce naložila na dvoukolák a odvezla ho na „gminu“ aby ho pohřbili. Je pohřben na mosteckém hřbitově v hrobě „neznámého vojáka“. Manželé Jan a Anna Magdaléna Gawlasovi si během války začali stavět vedle Valkuloka rodinný domek. Hrubá stavba byla nad tunelem. V důsledku detonací a otrěsů při bombardování tunelu došlo ke zborcení jedné stěny stavby. Bezprostředně po válce jim „gmina“ nepovolila pokračovat v jeho stavbě. Povolili jim to „Na mýdlovém“ u kříže u cesty na Grůň (č. p. 447).

Součástí těchto vzpomínek je i fotografie svatby mé tety Marianny z r. 1927, kdy si bere mladého Puczoka z Bocanovic. V řadě, kde sedí novomanželé je doleva od nich nejdříve moje babička, nevěstina maminka a vedle ní je se svou družičkou nevěstin bratr a můj strejda Šimon (Simon). Za babičkou je v gorolském kroji můj děda a nevěstin otec Paweł. Doprava od novomanželů je maminka ženicha a jeho otec sedí před ní na zemi. V poslední řadě nahoře úplně vlevo je moje maminka a vedle ní můj

otec. Pozoruhodným jevem na této fotografii je děda, jako poslední mohykán ve svátečním oblečení v gorolském kroji. Všichni ostatní muži již mají ci-

vilní občanské oblečení. Naproti tomu, však všechny ženy jsou v těšínských krojích, pro sváteční účely tehdy běžně užívaných. Vdané mají na hlavě čepce,

svobodné jsou prostovlasé. Fotografie je zhotovená u hospodářské budovy na gruntu Gawlasových na Šurě.

foto č. 1

Fotografie v časovém pořadí:

1. Jozef Gawlas jako voják čs. armády v roce 1921
2. Svatba Marianny Gawlas v roce 1927
3. Mladí manželé Anna Magdaléna (rozená Podeszwová) a Jan Gawlasovi
4. 1. strana milostného dopisu Zuzky 20 letému Aloisi Gawlasovi na frontu

foto č. 2

foto č. 3

foto č. 4

DOPISY OBČANŮ

Poděkování

Velice děkuji panu Mgr. Michalovi Fofovi z Mostů u Jablunkova, pedagogovi Gymnázia Trinec a jeho studentům K. Bugajové, A. Gorylové, Š. Labajové, V. Zielinovi a D. Myrdačovi. Tvořili dokumentaristický tým, který vedl pan profesor v projektu „Příběhy našich sousedů“ v rámci organizace „Post

Bellum“. Stovky těchto týmů v České republice dokumentují k následnému zveřejnění a archivaci vzpomínky pamětníků z obou totalit minulého století. V r. 2021 a v 1. pololetí r. 2022 tuto zásluhou činnost uskutečnilo 8 týmů ze 7 škol z Trince a Českého Těšína. Svou práci nakonec představily veřejnosti 20. 6. 2022 v kině Kosmos v Trinci. Její součástí byla i soutěž o umís-

tění. Prezentace týmu pana profesora zaznamenala velký ohlas a porota mu přiznala 1. místo. Tým studentů velmi citlivě a lidsky prezentoval moje vzpomínky. Jsem velice dojat, obdivuji je, mám z toho velikou radost, a ještě jednou jim, celému týmu a jeho vedoucímu, srdečně děkuji a přeji vše nejlepší.

Gavlas Ladislav
ladislavgavlas@volny.cz

inzerce

ZROBTO
REALIZACE KOUPELEN

**KVALITNÍ KOUPELNA
BEZ STAROSTÍ!**

☎ 732 880 077 WWW.ZROBTO.CZ

LMSTŘECHY

**POKRÝVAČSTVÍ
A TESAŘSTVÍ**

☎ 732 880 077 / WWW.LMSTRECHY.CZ

Soldom

**TVOJE ELEKTŘINA
ZE SLUNCE**

POLSKÁ FIRMA/BEZKONKURENČNÍ CENA

FOTOVOLTAIKA pro domácnosti a firmy
TEPELNÁ ČERPADLA – nejlevnější způsob vytápění a ohřevu vody
INFRAPANELY – lehká a rychlá instalace

REALIZACE NA KLÍČ
DOTACE

KONZULTACE A NÁVŠTĚVA TECHNIKA ZDARMA

info.cesko@soldom.pl 776 840 204 www.soldom.pl

BRADOP
nábytek

**PRODEJNA
NABÝTKU
BRADOP**

Žihla 995, Jablunkov
(bývalá ETA)

NABÍZÍME:
jídelní stoly, židle, křesla, pohovky, sedací soupravy, konferenční stoly
NOVĚ OTEVŘENO SPÁNKOVÉ CENTRUM - postele, matrace

tel.: 724 051 570
prodejna@bradop.cz
www.bradop.cz

Společnost CARERO s.r.o., významný dodavatel na trhu kojeneckých a dětských potřeb se sídlem v Jablunkově, nabízí aktuálně tyto pracovní příležitosti:

Marketingový specialista / Marketingová specialista pro B2B

Hledáme zkušeného marketéra - offline specialistu, který umí přijít s novými nápady. Na této pozici si představujeme někoho, kdo dokáže přemýšlet v souvislostech, má zkušenosti z B2B marketingu, dokáže si vést kampaň od A do Z a správně vyhodnotit její dopady. Nabízíme možnost pracovat v Jablunkově nebo v Ostravě, flexibilní pracovní dobu, adekvátní platové ohodnocení, smlouvu na HPP a firemní benefity.

Obchodní zástupce pro EU trh

Přijmeme kolegu, který bude mít na starosti jak akvizici nových zákazníků, tak péči o stávající zákazníky (telefonická, elektronická a osobní komunikace). Očekáváme aktivní znalost anglického jazyka, proaktivní přístup, výborné komunikační schopnosti, samostatnost a řidičský průkaz skupiny B. Oceníme zkušenosti na obdobné pozici. Nabízíme motivující finanční ohodnocení na základě dosažených výsledků, práci na HPP nebo IČ.

Paní / pán na úklid firemních prostor

Očekáváme pečlivost a možnost docházet do firmy 2 x až 3 x týdně (Jablunkov). Nabízíme přivýdělek v rozsahu 25 – 40 h měsíčně, práci na DPP nebo na zkrácený úvazek.

Skladník / Skladnice

Hledáme fyzicky zdatného kolegu či kolegyni, který bude vychystávat, balit a naskladňovat zboží. Očekáváme samostatnost a zodpovědnost a uvítáme řidičský průkaz skupiny B. Nabízíme perspektivní zaměstnání ve stabilní společnosti, příspěvek na stravu, dovolenou a sick days nad rámec zákona a další benefity.

Prémiový distributor kojeneckého zboží

Více na: www.carero.cz/Home/OpenPositions

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

- Levně a rychle
- Bez poškození terénu (pásová)
- Doprava ZDARMA do 50km

 737 21 44 21

Zdeněk Sikora Návší

KALENDÁŘ AKCÍ

Do 16. 9.

Výstava: Gutský kostel ve vzpomínkách

Dřevěnka na Fojtství,
www.gotic.cz,
558 341 586

2. 8., 9:30

Komentovaná prohlídka na Velké šanci

Rezervace do 1. 8. na
nc@gotic.cz,
max 25 osob,
www.opecneni-sance.cz

6. 8.

Vatra vzájemnosti

Setkání turistů u Kamenné chaty pod Velkým Polomem, zapálení vetry v 17:00

11. 8., 10:0 - 15:30

Gorolský den s řemeslem - Život kováře a mlynáře

Ukázka řemesel, soutěže, možnost vyzkoušet si řemeslo, Dřevěnka na Fojtství

13. 8.

Letní kino - Kdyby radši hořelo

Od 18:00 reprodukováná hudba, občerstvení, od 21:00 promítání, Areál u Komunitního centra, vstupné: 100 Kč

13. 8., 19:00

Praskání

Hudba 70., 80., 90. let v Hostinci u Jakuba

15. - 21. 8.

Borůvkový týden na chatě Skalka a Severka

www.chata-skalka.cz,
555 500 540

16. 8., 9:30

Komentovaná prohlídka na Velké šanci

Rezervace do 15. 8. na
nc@gotic.cz,
max. 25 osob

20. 8., 10:00 - 15:00

Jak se žilo na Velké šanci v době Napoleonských válek

Povídání a ukázky ze života vojáků v opevnění Velká šance

23. 8., 10:00

Slavnostní odhalení pamětní tabule vojákům

Připomínka boje proti agresii fašistického Německa a obrany Jablunkovských tunelů v noci z 25. na 26. 8. 1939, Vlakové nádraží Mosty u Jablunkova

25. 8., 10:0 - 15:30

Gorolský den s řemeslem - Medový den

Ukázka řemesel, soutěže, možnost vyzkoušet si řemeslo, Dřevěnka na Fojtství

30. 8., 9:30

Komentovaná prohlídka na Velké šanci

Rezervace do 29. 8. na
nc@gotic.cz,
max. 25 osob

2. 9.

Letní kino - Vyšehrad: Fyln

Od 18:00 reprodukováná hudba, občerstvení, od 20:00 promítání, Areál u Komunitního centra, vstupné: 100 Kč, www.gotic.cz

3. 9., 10:00 - 15:00

Rakouské dělostřelectvo z 2. poloviny 18. stol.

Povídání a ukázky ze života vojáků, střelba z děla v opevnění Velká šance

3. 9., 10:00

Beskydský železný hasič

Soutěž u Komunitního centra a dětského hřiště

3. 9.

Turistický pochod Mánesovou stezkou

apl.trz.cz/kct-trinec

Knihovnu čeká modernizace vybavení

Pro potřebu realizace on-line přednášek, vzdělávacích akcí určených dětem mateřských škol, družin, žákům i ostatním skupinám bude v letošním roce pořízeno nové vybavení. Protože stávající technika už svými parametry nevyhovuje potřebám nových technologií, rozhodli jsme se nakoupit nové notebooky, multifunkční tiskárnu a fotoaparát. Dojde tak ke zrychlení a zlepšení služeb pro návštěvníky knihovny, ke zvýšení standardu knihovny a zároveň také zlepšíme i pracovní podmínky pro naše knihovnice.

Na realizaci jsme získali dotaci ve výši 50 000 Kč na projekt „Obnovou zastaralého vybavení k inovativním činnostem v knihovně“ č. 259 z rozpočtu Ministerstva kultury České republiky, programu „Veřejné informační služby knihoven“, podprogramu Informační centra veřejných knihoven (VISK3).

inzerce

POZNÁVEJ TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO A VYHRAJ HODNOTNÉ CENY.

VYBÍREJ Z NÁSLEDUJÍCÍCH TIPŮ NA VÝLET. ZVLÁDNEŠ JE VŠECHNY?

- ZA MAMUTÍ STOLIČKOU DO BOHUMÍNA
- ZA POHODOU I RARITOU DO KARVÍNE
- TĚRLICKÁ PŘEHRADA ANEB LÉTO U VODY PRO VŠECHNY
- TAJEMSTVÍ TĚŠÍNA – MĚSTA VE DVOU ZEMÍCH
- ZA RYTÍŘI NA VELKOU ČANTORYJI
- OBJEV KOZUBOVOU
- NA KOLE KOLEM MOSTŮ
- ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ TROJMEZÍ

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.TESINSKESLEZSKO.CZ

Zpravodaj mostecký - mosteckí ■ Periodický tisk územního samosprávného celku ■ Vychází: jednou měsíčně, **zdarma**

Adresa redakce: zpravodaj@mostyujablunkova.cz, tel. 558 337 911 ■ Číslo: 08/2022 ■ Den vydání: 1. 8. 2022

Evidenční číslo: MK ČR E 12343 ■ Vydavatel: **Obec Mosty u Jablunkova**, Mosty u Jablunkova 800, 739 98, IČ 296 953

Grafické zpracování a tisk: **Grafia Nova, s. r. o., Zašová u Valašského Meziříčí** ■ Uzávěrka příštího čísla: **18. 8. 2022**

Redakce si vyhrazuje právo příspěvků krátit ■ Neprošlo jazykovou úpravou